

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur Veiligheidsregio Flevoland
Agendapunt:	10
Vergaderdatum:	26 maart 2025
Onderwerp:	Proces en inhoud (ontwerp-)programmabegroting 2026
Behandeling:	Ter kennisgeving
(Ambtelijk) portefeuillehouder VD:	Dhr. D. van Baarle
Auteur:	Anita Driessen en Rory Moerenhout
Status:	Openbaar
Bijlagen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Overzicht bijdrage gemeentefonds en gemeentelijke bijdrage aan VRF 2. Overzicht kosten per inwoner veiligheidsregio's

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om:

1. Kennis te nemen van de planning omtrent het proces in aanloop naar de ontwerp-programmabegroting 2026.
2. Kennis te nemen van de voortgang op de financiële invulling van de (ontwerp)programmabegroting 2026 die wordt opgebouwd uit de componenten die eerder tijdens het AB van 12 februari zijn gepresenteerd (waaronder scenario 1+2 en een besparing van € 1 miljoen door temporisering verplichtend karakter), aangevuld met:
 - € 302k verdere temporisering van Verplichtend karakter.
 - € 220k (= 10%) bezuiniging op versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (in lijn met de 10% korting op de BDuR-financiering voor deze programma's). **Hiermee komt de totale bezuiniging voor 2026 op € 1.752.500.**
3. Kennis te nemen van het voornemen om een analyse op de beïnvloedbare kosten te maken in aanloop naar de kadernota 2027. Hiermee wordt recht gedaan aan de bezuinigingsvraag van gemeente Almere en Urk.

Inleiding

Aanleiding

Normaliter wordt in het AB van december 2024 de kadernota 2026 (T+2) vastgesteld. Dit document dient als schets en uitgangspunt voor de programmabegroting. Echter, in de aanloop naar de Kadernota 2026 zijn dusdanig veel en omvangrijke financiële vraagstukken gesignaleerd dat het niet mogelijk was om de kadernota ambtelijk voor te bereiden binnen de bestaande beleidsmatige kaders, waaronder het dekkingsplan en het beleidsplan 2025-2028. De financiële omvang van de vraagstukken, maar ook het feit dat (landelijke) besluitvorming t.a.v. financiering in veel gevallen nog onduidelijk is, zorgt voor een complex geheel.

Hierop heeft het AB in haar vergadering van 11 december 2024 besloten om de kadernota te laten vervallen en in plaats daarvan een bestuurlijke stuurgroep -bestaande uit de portefeuillehouder financiën, portefeuillehouder brandweezorg, ambtelijk secretaris en de controller van VRF- opdracht te geven om een analyse te maken van de financiële ontwikkelingen. Het AB gaf bij die opdracht mee dat de analyse die elementen moet bevatten die het AB nodig heeft om richting te geven aan VRF voor het opstellen van de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 die beleidsmatig, operationeel en financieel in evenwicht is.

In het AB van 12 februari jl. is deze analyse door de bestuurlijke stuurgroep gepresenteerd en heeft zij geadviseerd om bezuinigingsscenario's 1 en 2 door te voeren in de (ontwerp)programmabegroting. Het AB heeft daarop besloten om inhoudelijke besluitvorming op te schorten en heeft in plaats daarvan opdracht gegeven om verder te onderzoeken of aanvullende besparingen mogelijk zijn. Hierbij is door de voorzitter van het AB nadrukkelijk de hulp van zijn eigen gemeentelijke adviseurs aangeboden. Het AB heeft tevens aangegeven bij voorkeur besparingen te zien op de programma's versterking crisisbeheersing en -informatievoorziening en het verplichtend karakter.

In deze notitie wordt u op de hoogte gebracht van de voortgang op dit onderzoek en het vervolgproces in aanloop naar een (ontwerp-)programmabegroting 2026.

Bestuurlijke stuurgroep

In de tussentijd heeft een bijeenkomst van de bestuurlijke stuurgroep plaatsgevonden, waarbij de directeur brandweezorg de stuurgroep heeft meegenomen in de huidige status van het verplichtend karakter en de brandweezorg in Flevoland als geheel. Daarbij is ook gesproken over:

- De noodzaak voor een kwaliteitsimpuls die in 2019 is vastgesteld, waarna tot en met 2021 'het been is bijgetrokken'.
- De toename van taken en incidenten als gevolg van de (bevolkings)groei van Flevoland.
- De noodzaak van de implementatie van verplichtend karakter.

De bestuurlijke stuurgroep heeft hier als uitgangspunten uitgesproken dat:

- Wordt onderzocht of verder temporisering van verplichtend karakter mogelijk is en welke risico's dit met zich meebrengt.
- Het dekkingsplan -zoals recent vastgesteld in 2024- niet ter discussie staat.
- We niet onder de wettelijke normen moeten uitkomen.
- Geen concessies worden gedaan aan de veiligheid van het personeel en de burger.
- De stuurgroep ook de relatie tussen de gemeentelijke bijdrage aan VRF en de inkomsten van de gemeenten vanuit het Gemeentefonds subcluster brandweer en crisisbeheersing inzichtelijk wil maken (bijlage 1). Aanvullend hierop is ook de kosten per inwoner van veiligheidsregio's in kaart gebracht (bijlage 2).

Met deze bevestigde bestuurlijke opdracht en uitgangspunten zijn we het onderzoek gestart.

Vervolgonderzoek i.s.m. gemeentelijke adviseurs Almere en Lelystad

Op 18 februari hebben vijf financieel ambtenaren van gemeente Almere digitaal gesproken met een ambtelijke delegatie van VRF. Hierop zijn twee vervolgafspraken ingepland. Enerzijds een overleg met brandweezorg over Verplichtend karakter en anderzijds een overleg met team planning & control over de financiële begroting. Hierbij is ook een business controller van gemeente Lelystad aangesloten.

Naar aanleiding van deze overleggen zijn door VRF de volgende toezeggingen gedaan:

1. Er wordt een overzicht aangeleverd v.w.b. de kapitaallasten met toelichting. Dit gaat om een meerjarenoverzicht waaruit de (vervangings)investeringen blijken en de bijbehorende kapitaallasten;
2. Conform de bestuursopdracht heeft VRF onderzocht of er mogelijkheden zijn om het verplichtend karakter nog verder te temporiseren boven op de eerder toegezegde besparing van € 1 miljoen voor 2026. Een aanvullende incidentele besparing van € 302k blijkt mogelijk.
Waarbij aanvullend nog wordt aangeleverd hoeveel vrijwilligers er nu "omgekleurd" zijn naar beroepsmedewerkers, met daarbij de verwachte ontwikkeling voor de komende jaren. Met als doel een beter beeld te vormen.
4. V.w.b. de programmabegroting 2026: Vertrekpunt is om de cijfers zoals geagendeerd in het AB van februari als vertrekpunt te nemen, met daarbovenop:
 1. Een extra bezuiniging van 10% op de BDuR versterkingsgelden crisisbeheersing (CB) en informatievoorziening (IV). De gelden voor deze versterking CB en IV zijn in totaal € 2,2 mio en de besparing dus € 220k. Dit is conform bestuurlijke opdracht zoals ook aangegeven in het bestuur van februari en;
 2. Een incidentele verlaging van het verplichtend karakter ad € 302k bovenop de eerdergenoemde € 1 miljoen, naar aanleiding van het onderzoek dat door VRF is gedaan (zie bovengenoemd punt 2).
5. Voor de kadernota 2027 gaat VRF, naar voorbeeld van gemeente Almere, een analyse doen van de beïnvloedbare kosten. Doel hierbij is om naar aanleiding van deze analyse keuzes te hebben om hier een mogelijke besparing te realiseren, waarbij een afweging wordt gemaakt van risico's en effecten van deze besparingen. Hiermee wordt recht gedaan aan de bezuinigingsvraag van Almere.

Het bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van de bovengenoemde opbouw van de programmabegroting 2026 (punt 3, zie financiële vertaling hieronder) en het vervolgonderzoek in aanloop naar kadernota 2027 (punt 4).

Opbouw ontwerp-programmabegroting 2026

		2026	2027	2028	2029
	Autonome ontwikkelingen				
A.	Looncompensatie 3,4%	€ 888.265	€ 888.265	€ 888.265	€ 888.265
B.	Prijscompensatie 2,2%	€ 258.225	€ 258.225	€ 258.225	€ 258.225
C.	10% korting BDuR	€ 833.910	€ 833.910	€ 833.910	€ 833.910
D.	Meerjarig effect algemene uitkering (BDuR) loon-prijscompensatie	€ -561.704	€ -561.704	€ -561.704	€ -561.704
	Subtotaal	€ 1.418.696	€ 1.418.696	€ 1.418.696	€ 1.418.696
	Overige bijstellingen				
E.	Verplichtend karakter	€ 5.100.000			
F.	Temporiseringsimplementatie verplichtend karakter	€ -1.000.000	0	0	0
G.	Taakstelling (scenario 2)	€ -230.500	€ -230.500	€ -230.500	€ -230.500
H.	PTSS als beroepsziekte	pm	pm	pm	pm
I.	Transitie Meldkamer Midden-Nederland	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000
	Subtotaal	€ 4.099.500	€ -500	€ -500	€ -500
Tot.	Totaal	€ 5.518.196	€ 1.418.196	€ 1.418.196	€ 1.418.196
	Toename door ingroei gemeentelijke bijdrage 5-7 jaar	€ 211.300	€ 279.514	€ 279.514	€ 279.514
Tot.	Totaal	€ 5.729.496	€ 1.697.710	€ 1.697.710	€ 1.697.710
Aanvullend	Bijstelling versterking crisisbeheersing en informatievoorziening	€ -220.000	€ -220.000	€ -220.000	€ -220.000
	Verdere temporisering Implementatie verplichtend karakter	€ -302.000	€ -302.000	€ -302.000	€ -302.000
Tot.	Totaal	€ 5.207.496	€ 1.175.710	€ 1.175.710	€ 1.175.710

Hiermee komt de totale bezuiniging voor 2026 op € 1.752.500.

Planning

Het gehele proces aangaande de bestuurlijke stuurgroep heeft onder grote tijdsdruk gestaan. De reden hiervan is dat VRF tijdens het DB van 12 maart haar ontwerp-programmabegroting wilde presenteren. De gemeenteraden hebben namelijk wettelijk 12 weken de tijd om hun zienswijzen te delen. Deze termijn in acht nemend moet de ontwerp-programmabegroting begin maart bij hen worden aangeleverd om de programmabegroting definitief vast te stellen voor het zomerreces. Het belang hiervan zit hem met name in het feit dat de gemeenteraden ook zomerreces hebben en wij rekening met hen proberen te houden door de zienswijzetermijn niet in dat reces plaats te laten vinden. Conform de wet gemeenschappelijke regelingen heeft VRF tot 15 september om de programmabegroting vast te stellen en aan te leveren, dus voor VRF zelf bestaat deze druk niet.

Doordat besluitvorming tijdens het AB van februari niet tot stand is gekomen, wordt de originele planning helaas niet gehaald. Dit heeft als gevolg dat een extra DB moet worden ingepland in april om de ontwerp-programmabegroting te behandelen. Vervolgens wordt de begroting ter zienswijze aangeboden bij de gemeenteraden die dan tot 11 juli de tijd hebben om hierop te reageren. Hiermee valt de 12 weken termijn nog zo veel als mogelijk buiten het zomerreces. Het AB van VRF stelt de definitieve programmabegroting vast, na het zomerreces, op 3 september.

Beoogd effect

Het tijdig opleveren van een (ontwerp-)programmabegroting 2026 die inhoudelijk en financieel ondersteund wordt door het AB.

Argumenten

Conform de bespreking van het AB op 12 februari jl. wordt verder onderzocht welke besparingen mogelijk zijn. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar:

- Verplichtend karakter (op aangeven van Mevr. Baltus)
- Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (a.g.v. 10% korting BDuR) (op aangeven van Dhr. De Groot)

Kanttekeningen/ Risico's

De definitieve programmabegroting wordt vastgesteld in september. Dit kan tot gevolg hebben dat bepaalde informatie in de programmabegroting achterhaalt raakt of haar informatiewaarde verliest. Ook kunnen nieuwe financiële ontwikkelingen zich voordoen die effect hebben op de programmabegroting 2026.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Consequenties van bezuinigingen op verplichtend karakter en versterking CB en IV worden momenteel onderzocht en later in beeld gebracht. Zowel beleidsmatig als financieel.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Datum	Wat?
17 maart	Klankbordgroep adviseurs
2 april	Bestuurlijke stuurgroep
8 april	Adviseuroverleg
Tot 10 april	Opstellen programmabegroting incl. vormgeving
10 april	PGB versturen naar DB, incl. Aanbiedingsbrief
16 april	Bespreking in DB
18 april	PGB VRF voor zienswijzen naar de raden
Tot 11 juli	Periode voor aanleveren zienswijzen (12 weken)
Tot 19 augustus	DB reageert schriftelijk op binnengekomen zienswijzen
20 augustus	PGB + brief DB aan de raden ter vaststelling naar AB
3 sept	Vaststelling PGB in AB
Voor 15 sept.	PGB naar toezichthouder

Communicatie (Intern, Extern)